

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีเพศ การศึกษา และอาชีพ แตกต่างกันต่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (Population) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ หมายถึงประชาชนที่ตั้งถิ่นฐานอาศัยอยู่ในชุมชนหมู่บ้านบริเวณ โดยรอบเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว 4 อำเภอ 7 ตำบล 30 หมู่บ้าน จำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น 16,740 คน ในพื้นที่ ตำบลโคกกว้าง ตำบลหนองเคี่ยน ตำบลบุงคล้า อำเภอบุงคล้า ตำบลบ้านดอง ตำบลโสกก่าม อำเภอเซกา ตำบลชัยพร อำเภอบึงกาฬ และตำบลท่าดอกคำ อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดหนองคาย

1.2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ สุ่มจากประชากรที่ตั้งถิ่นฐาน อาศัยอยู่ในชุมชนหมู่บ้านบริเวณ โดยรอบเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเขตในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว จังหวัดหนองคาย

1.2.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) ประชาชนในเขตพื้นที่ ตำบลโคกกว้าง ตำบลหนองเคี่ยน ตำบลบุงคล้า อำเภอบุงคล้า ตำบลบ้านดอง ตำบลโสกก่าม อำเภอเซกา ตำบลชัยพร อำเภอบึงกาฬ และตำบลท่าดอกคำ อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดหนองคาย ประชากรจำนวนทั้งสิ้น 16,740 คน (ข้อมูลทะเบียนราษฎร อำเภอบุงคล้า อำเภอเซกา อำเภอบึงกาฬ อำเภอ

ปึงโจนหงลง จ้งหน่วคัพหนองคาง ปะระจ้งปี 2550) การทวนขานนาคกลุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นตัวแทนของ
 ประชากรโดยวิธีทวนขานนาคกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุทธทาโร ยามาเน (Taro Yamane, 1973 :277)
 คั้งนี้

$$n = \frac{1 + N(e^2)}{N}$$

โดยกำหนดค่าดังนี้

$$n = \text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง}$$

$$N = \text{จำนวนประชากร}$$

$$e = \text{ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้คือ 0.05}$$

$$n = \frac{1 + 16,740(0.05^2)}{16,740} = 399.976$$

จากการคำนวณหาขนาดตัวอย่างโดยวิธีสุทธทาโร ยามาเน คั้งกล่าวได้หน่วยตัวอย่าง
 จำนวน 399.976 คน ผู้วิจัยเพิมขนาดตัวอย่างเป็น 400 คน

การสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มหาขนาดตัวอย่างโดยสุทธวิธี
 ก่อน แล้วจึงทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยรวบรวมชื่อของประชากรใน
 แต่ละหมู่บ้าน แล้วจับสลากหน่วยตัวอย่างออกจากรวมจำนวนที่ใส่ลงใน 400 คน
 จำนวนหมู่บ้านต่าง ๆ โดยวิธีสุทธในการสุ่มคั้งนี้

$$\text{จำนวนหน่วยตัวอย่างโดยสุทธวิธีสุทธทาโร (คน)} = \frac{\text{จำนวนประชากรในหมู่บ้าน} \times 400}{16,740}$$

ลำดับที่	อำเภอ	หมู่บ้าน	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนประชากร (คน) (ต่อช่วง)
1	บึงคล้า	โคกกว้าง	710	17
2	บึงคล้า	หนองบ่อ	482	12
3	บึงคล้า	หาดแด้	827	20
4	บึงคล้า	โนนโพธิ์	943	23
5	บึงคล้า	สมพร	310	7
6	บึงคล้า	บึงสำราญ	702	17
7	บึงคล้า	หนองเค็ดหน้า	489	12
8	บึงคล้า	หนองสูงคา	841	20
9	บึงคล้า	ภูสีทา	217	5
10	บึงคล้า	เทพมรุชย	280	7
11	บึงคล้า	นางาม	497	12
12	บึงคล้า	ขามเปี้ย	506	12
13	บึงคล้า	ชบ่อน	561	13
14	บึงคล้า	โนนตะเอน	162	4
15	เขกา	สูง	496	12
16	เขกา	คอมเม็ยชด	1,085	26
17	เขกา	ทุ่งทรายจก	780	19
18	เขกา	ภูเงิน	230	5
19	เขกา	คอมเม็ยชดใต้	847	20
20	เขกา	โศกงาม	551	13
21	เขกา	โนนสำราญ	543	13
22	เขกา	ป่าพระ	145	3

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนครัวเรือนของตำบลในอำเภอเมืองบึงคล้า

ผลการสำรวจและจัดทำแผนที่ 1

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวัดด้วยเครื่องมือผู้วิจัยโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

2.1.1 เก็บรวบรวมและศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 2.2.2 กำหนดกรอบแนวคิดและแนวคิดตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย นำมาใช้เป็น
 ฐานในการสร้างแบบสอบถาม ที่ขงชนิดปลายเปิดและปลายปิด

2.2.3 นำร่างแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบ
 แก้ไขเสนอแนะ ปรับปรุง เพื่อความถูกต้องเหมาะสม

2.2.4 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงตามข้อ 3 เสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อ
 ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ถูกต้องตามหลักวิชาการและในด้าน
 การครอบคลุมเนื้อหาของความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ได้แก่

1) นายพรสาร ศรีประสิทธิ์ ศ.ม. (รัฐศาสตร์) ตำแหน่ง นายผู้อำนวยการกอง
 จังหวัดหนองคาย (เจ้าพนักงานปกครอง 8) ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา

ลำดับที่	อังกอ	หมู่บ้าน	จำนวนประชากร	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนประชากร (ตัวอย่าง) (คน)
23	บึงกาฬ	โนนสุพรรณ	9	370	9
24	บึงกาฬ	หนองยาว	17	691	17
25	บึงกาฬ	คำกู่	20	856	20
26	บึงกาฬ	โนนหัวอึ่ง	10	431	10
27	บึงกาฬ	ท่าดอกคำ	14	597	14
28	บึงกาฬ	หนองแสง	14	595	14
29	บึงกาฬ	โนนสา	15	631	15
30	บึงกาฬ	หนองแสงพัฒนา	9	365	9
รวม			16,740	400	

เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

แบบสอบถาม ตอนที่ 1 โดยใช้สถิติความถี่ (Frequency) คือ ร้อยละ (Percentage) และส่วน

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่นำไปเพื่ออธิบายสภาพของประชากรของผู้ตอบ

ธรรมชาติดังกล่าวและสิ่งต่าง ๆ ในเขตการศึกษาที่สนใจ ซึ่งได้แก่การวิเคราะห์ทางสถิติ ดังนี้
ข้อมูลและระดับคะแนนและการมีส่วนร่วมของประชากรต่อการจัดการทรัพยากร

1	มากที่สุด	หมายถึง
2	มาก	หมายถึง
3	ปานกลาง	หมายถึง
4	น้อย	หมายถึง
5	น้อยที่สุด	หมายถึง

ที่กำหนดค่าเป็น (เบี่ยงเบน มาตรฐาน 2.535 : 100)

4.2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งหมดมาลงรหัส และใส่คะแนนตามกฎเกณฑ์

4.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลการตอบแบบสอบถามทุกฉบับ

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

4. การจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามที่
ได้จัดสร้างขึ้นไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ประชากรทั้งหมด
ชายและหญิง ที่อาศัยอยู่ในชุมชนหมู่บ้านบริเวณเขตรอบเขตการศึกษาที่สนใจ โดย
พื้นที่ตำบลโคกม่วง ตำบลหนองเต็ง ตำบลบึงคล้า อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง
อำเภอศรีนคร อำเภอศรีนคร อำเภอเมืองลำปาง อำเภอเมืองลำปาง อำเภอเมืองลำปาง
ด้วยตัวเอง ในช่วงเดือนพฤษภาคม-พฤษภาคม 2550 ใช้แบบสอบถามที่เตรียม 400 ชุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

พื้นที่ศึกษาวิจัย จังหวัดลำปาง เป็นสถานที่ศึกษาวิจัย
เพื่อเสนอแนะทั่วไปที่มีต่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตการศึกษา

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ ความรู้ความ

4. ความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.4 การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยของข้อมูลที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และ

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำผลที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปร
ความหมายเป็นรายข้อ รายค่า และ โดยรวม 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 100)

4.51 - 5.00	หมายถึง	มีจำนวนมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มีจำนวนมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีจำนวนปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีจำนวนน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	มีจำนวนน้อยที่สุด

4.5 การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยของข้อมูลที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และ

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำผลที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปร
ความหมายเป็นรายข้อ รายค่า และ โดยรวม 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 100)

โดยใช้ค่าสถิติ t -test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ส่วนการเปรียบเทียบระหว่างระดับ
การศึกษา และอาชีพ (มากกว่า 2 ตัวแปร) โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว
(One-Way ANOVA) หากมีความแตกต่างนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผู้วิจัยจะทดสอบ
ความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี แอล เอช ดี (LSD : Least Significant Different)

4.6 การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยของข้อมูลที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และ
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำผลที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปร
ความหมายเป็นรายข้อ รายค่า และ โดยรวม 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 100)